

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

avevita

Nr. 16 (2390)

LSMU ir Kauno klinikų savaitraštis. 2023 m. balandžio 19 d.

ISSN 1648-620X

Jubiliejinėje konferencijoje aptartos epidemiologinių tyrimų ir profilaktinės medicinos ištakos bei plėtra

Praėjusią savaitę Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Visuomenės sveikatos fakultete (VSF) vyko 50-toji, jubiliejinė Kauno ir Roterdamo epidemiologinės programos („KRIS“, anglų k. Behavioural and Operational Components of Health Intervention Programmes) konferencija „Lietuvos epidemiologinių tyrimų ir profilaktinės medicinos ištakos ir plėtra“.

»2

Nenustebkime – šeimos gydytojas gali paklausti apie naudojimosi internetu įpročius

Probleminiam interneto naudojimui tampant vis opesne problema visame pasaulyje, įgūdžių jį atpažinti vis dar stinga ne tik visuomenėje, bet ir tarp specialistų. Tačiau netrukus šeimos gydytojo klausimas, kaip mes ar mūsų vaikai naudojasi internetu, turi tapti norma: būtent tai rekomenduoja mokslininkų parengta ugdomoji medžiaga šeimos gydytojams bei psichikos sveikatos specialistams.

Renata Gaudinskaitė
Skaitmeninės etikos centras

Grupė mokslininkų, tarp kurių – ir du Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) tyrėjai, parengė informaciją, skirtą padėti kuo anksčiau atpažinti probleminį interneto naudojimą. Tokios žinios gali būti aktualios visiems besidomintiems technologijų poveikiu sveikatai.

Interneto naudojimas yra neatsiejamas nuo šiuolaikinio gyvenimo, tačiau tam tikrai daliai žmonių jis tampa probleminiu ir trikdo tiek fizinį, tiek socialinį funkcionavimą.

»3

Kauno klinikų medikai atliko gyvybę gelbstinčią procedūrą

»4

Ką svarbu žinoti apie lėtinę obstrukcinę plaučių ligą?

»5

Tarptautinė gastroenterologų konferencija

Kovo 30 dieną Kaune vyko tarptautinė Lietuvos mokslų akademijos, LSMU ir Lietuvos gastroenterologų draugijos konferencija „Nauji pasiekimai hepatologijoje ir gastroenterologijoje“. Konferencijoje Norvegijos, Šveicarijos, Estijos ir Lietuvos gastroenterologai pristatė mokslo srities naujienas.

»4

■ LSMU rektorius akad. R. Benetis sveikina akad. L. Kupčinską jubilėjaus proga.
R. Balnionytės nuotr.

Jubiliejinėje konferencijoje aptartos epidemiologinių tyrimų ir profilaktinės medicinos ištakos bei plėtra

1» Miglė Smaidžiūnaitė
Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus
Vidinės komunikacijos specialistė

J renginį susirinko tyrimo dalyviai bei mokslininkai – prof. habil. dr. V. Grabauskas, prof. habil. dr. A. Goštautas, prof. V. Kuzminskis, habil. dr. R. Rėklaitienė, prof. A. Zaborškis, S. Pampikas, dr. L. Dregval, K. Jurėnienė, V. Žiužnys, prof. I. Misiūnienė, prof. J. Klumbienė, prof. J. Petkevičienė, dr. A. Šačkutė, prof. A. Tamošiūnas, prof. N. Misiūnienė. Susirinkusieji prisiminė didelį indėlį į epidemiologinių tyrimų plėtrą įnešusių habil. dr. prof. A. Baubinių, kitus negalėjusių atvykti tyrimo dalyvių, tylos minute pagerbė tuos, kurių jau nebėra.

Renginio dalyviams sveikinimo žodį tarė LSMU kanclerė prof. habil. dr. D. Rastenytė. Ji padėkojo savo mokytojams, pabrėžė KRIS tyrimo reikšmę ugdant naujos kartos mokslininkus, gebančius atlikti aukštus tarptautinius standartus atitinkančius tyrimus. Sveikatos apsaugos ministerijos atstovė A. Kandravičienė pabrėžė visų LSMU vykdomų mokslinių tyrimų svarbą ieškant sprendimų, kurie padėtų pagerinti Lietuvos gyventojų sveikatą.

Prisiminė ištakas

Konferenciją dialogu „KRIS-50 istorija ir prisiminimai“ pradėjo VSF dekanė prof. I. Liseckienė ir prof. habil. dr. V. Grabauskas. Jų pokalbis sugrąžino dalyvius į dvidešimto amžiaus aštuntąjį dešimtmetį, kai Kaune buvo pradėtas KRIS tyrimas. Sparčiai antroje dvidešimto amžiaus pusėje vykusio socialinė ir ekonominė pažanga lėmė epidemiologinę transformaciją – lėtinės neinfekcinės ligos ėmė plisti labiau nei infekcinės ligos. Šios ligos tapo svarbiausia sveikatos problema visame pasaulyje.

Prof. habil. dr. V. Grabauskas pasakojo, kad siekiant ją suvaldyti reikėjo naujų moksliniais tyrimais pagrįstų žinių, tarptautinio įvairių sričių specialistų bendradarbiavimo. Todėl Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) nusprendė atlikti tyrimą, kurio vienas iš tikslų buvo nustatyti, kaip reikėtų organizuoti išeminės širdies ligos profilaktinio poveikio programas šalyse, kurių politinės, ekonominės, ir sveikatos priežiūros sistemos yra skirtingos.

Jis prisiminė, kad akademikas, tuometinio Kauno medicinos instituto rektorius prof. Z. Januškevičius daug dėmesio skyrė tarptautiniam bendradarbiavimui, dalyvaudamas tarptautiniuose renginiuose garsino Kaune atliekamą darbą. Jo iniciatyva subūrus entuziastingų tyrėjų komandą, Kauno medicinos institutas buvo atrinktas vykdyti tarptautinį tyrimą, atstovaujant sovietinę sveikatos priežiūros sistemą. Tuometinėmis sąlygomis tapti tarp-

■ Prof. habil. dr. V. Grabauskas.

■ VSF dekanė prof. I. Liseckienė.

■ Sveikinimo žodį tarė LSMU MA kanclerė prof. habil. dr. D. Rastenytė.

tautinio tyrimo dalyviu buvo tikras iššūkis.

„Tuo metu sovietinė sistema buvo ne tik gūdi, bet ir agresyvi. Buvo labai sudėtinga skelbti bei aptarinėti naujas idėjas ir mokslu pagrįstus darbus, kurie buvo atlikti ne šioje šalyje. Tik mūsų profesorių išminties, kompetencijos ir vadybinių talentų dėka Kaune atsirado Vakarų pasaulį atstovavusi Roterdamo studija“, – prisiminimais dalijosi prof. habil. dr. V. Grabauskas.

Tyrimas prasidėjo 1972 metais, tačiau paruošiamieji darbai vyko jau anksčiau. Koordinuojant PSO, buvo rengiama detali KRIS tyrimo metodologija – sąvokų, procedūrų, taisyklių, vertinimo kriterijų ir statistinių rodiklių vieningas aprašymas. Vyko tyrėjų mokymai. Pagrindiniai tyrėjai buvo I. Glasunov iš Ženevos, Z. Januškevičius iš Kauno ir L. Boerma iš Roterdamo. Didžiulis dėmesys buvo skiriamas matavimų standartizacijos ir kokybės užtikrinimui. Gausių duomenų analizei pradėtos taikyti to meto informacinės technologijos.

Nuo KRIS prasidėjo tuometinio Kauno medicinos instituto bendradarbiavimas su PSO, Europos ir viso pasaulio mokslo centrais. Dalyvauti KRIS tyrime buvo pakviesti įvairių specialybių instituto mokslininkai ir dėstytojai, kurie tapo pasaulyje žinomais populiacinių tyrimų organizatoriais bei vykdytojais.

Į Lietuvą atnešė medicinos psichologiją

Konferencijoje pranešimą apie psichologijos ir medicinos tyrimų integraciją KRIS programoje skaitęs prof. habil. dr. A. Goštautas dalyviams papasakojo apie tai, kaip šis tyrimas Lietuvoje paskatino medicinos psichologijos plėtrą.

„Tuo metu buvo sudėtinga situacija pasaulyje. Lėtinėms neinfekcinėms ligoms tapus pagrindine mirties priežastimi, prasidėjo veiksmingų profilaktikos metodų paieška, imti vykdyti rizikos faktorių tyrimai. Jų kryptį lėmė dar 1948 metais PSO įvesto sveikatos apibrėžimo struktūra, kurią sudarė trys kompo-

nentai – fiziniai, socialiniai ir psichologiniai faktoriai“, – medicinos psichologijos Lietuvoje pradžią prisiminė prof. habil. dr. A. Goštautas.

Jis pasakojo, kad KRIS įgyvendinimui buvo įkurta specializuota Psichologijos ir sociologinių tyrimų laboratorija, kuri tapo pamatu sveikatos psichologijos moksliniams tyrimams Lietuvoje. Joje standartizuota ir pritaikyta daugybė psichologinio tyrimo metodikų, kurios naudotos ne tik KRIS, bet ir kituose epidemiologiniuose tyrimuose. Laboratorijoje išugdyta daugybė sveikatos psichologijos mokslininkų, apginta galybė disertacijų, parengta ir įgyvendinta šimtai mokslinių projektų.

Konferenciją užbaigė diskusija

Renginiui įpusėjus, ilgameitė PSO Europos biuro darbuotoja A. Šačkutė papasakojo apie tolesnę epidemiologinių tyrimų raidą Lietuvoje, o PSO biuro vadovė I. Zurlytė apžvelgė LSMU bendradarbiavimą

su šia organizacija. Pasak jos, Universitete yra du su PSO bendradarbiaujantys centrai. Nuo KRIS tyrimo laikų juose atlikta ir tęsiama daugybė epidemiologinių tyrimų (Juvenilinės hipertenzijos, CINDI, MONICA, HBSC, COSI ir kt.).

Konferenciją vainikavo plenarinė diskusija „Quo vadis, Visuomenės sveikata. Istorijos pamokos sveikatos mokslų bei studijų plėtrai, atsakant į laikmečio iššūkius“, kurią moderavo prof. R. Kalėdienė. Ji su KRIS dalyviais aptarė šio tyrimo svarbą pagrindžiant rekomendacijas lėtinė ligų profilaktikai. Diskusijoje pasidžiaugta, kad sukaupta pakankamai žinių, ką ir kaip reikėtų daryti, kad lėtinė ligų paplitimas Lietuvoje mažėtų. Tačiau apgailestavo, kad sveikatos situacija gerėja per lėtai, nepaisant naujų technologijų ir galimybių. Buvo skatinama tęsti panašaus pobūdžio tyrimus, poreikį labiau tyrimų rezultatų įdiegimu į praktiką, ugdant tam parengtus visuomenės sveikatos specialistus.

LSMU duris atvers pirmieji vaikų kambariai: Jūs taip pat galite prisidėti prie įrengimo!

Šiemet Lietuvos sveikatos mokslų universitete (LSMU) planuojama įrengti dvi erdves, kuriose trumpai laiką galėtų leisti papildomos priežiūros nereikalaujantys bendruomenės narių vaikai. Taip Universitetas siekia prisidėti prie darbuotojų įsipareigojimų šeimai ir darbui derinimo.

Pirmuosius kambarius planuojama įrengti A. Mickevičiaus g. 9 ir Tilžės g. 18 esančiuose pastatuose. Vėliau Universitetas ruošiasi įrengti vaikų kambarius ir kituose pastatuose.

Puoselėdamas tvarumą, Universitetas kviečia visus bendruomenės narius, turinčius geros būklės knygy, stalo ar kitų žaidimų (mokyklinio amžiaus vaikams), jų neišmesti, o priešingai – suteikti jiems antrą

gyvenimą LSMU vaikų erdvėse.

Norite prisidėti? Vaikų erdvėms tinkamus daiktus **iki balandžio 28 d.** Universitetui galite padovanoti juos atnešdami į Komunikacijos tarnybą (A. Mickevičiaus g. 9, 020 kab.), taip pat į LSMU Veterinarijos akademijos centrinius rūmus (Tilžės g. 18), dovanas paliekant pas budėtoją.

Būtume dėkingi, jeigu kartu paliktumėte užpildytą paramos pri-

ėmimo-perdavimo aktą (paramos kainą (vertę) paramos davėjas nurodo savo nuožiūra): [NUORODA](#). Esant poreikiui ar suteikiant didesnę paramą, galime sudaryti paramos teikimo sutartį.

Turite klausimų? Susisiekite: Tel. +370 37 407 433.

El. p. komunikacija@lsmu.lt.

Dėkojame už jūsų indėlį tvariai kuriant vaikų erdves Universitete!

Nenustebkime – šeimos gydytojas gali paklausti apie naudojimosi internetu įpročius

RESPUBLIKINIS
PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ
CENTRAS

SKAITMENINĖS
ETIKOS
CENTRAS

■ Dr. Emilis Subata, RPLC vadovas.

■ Dr. Julius Burkauskas.

1» Probleminių interneto naudojimas tampa tada, kai veikla internete (dažniausiai socialinių tinklų tikrinimas, naršymas, žaidimai, lošimas, pornografijos žiūrėjimas, apsipirkinėjimas) pasireiškia kaip nevaldomas įprotis, trikdančias svarbias asmens gyvenimo sritis – sveikatą, santykius, mokslus, darbą. „Tai elgesio priklausomybės – santykinai nauja ir kuo toliau, tuo labiau aktuali problema. Ji ypač aktuali tarp jaunimo. Pasaulio sveikatos organizacija elgesio priklausomybes neseniai naujoje klasifikacijoje priskyrė prie priklausomybių, ko anksčiau nebuvo“, – sako Respublikinio priklausomybės ligų centro (RPLC) direktorius dr. Emilis Subata.

Jo teigimu, specialistams būtina gilinti savo žinias ir tobulinti įgūdžius, kad galėtų efektyviau padėti su šia problema susiduriantiems žmonėms – tam ir skirta naujoji specialistams parengta RPLC medžiaga.

Pastebėti problemą interneto naudojimą (PIN) kuo anksčiau gali šeimos gydytojai, atkreipdami dėmesį į interneto naudojimo įpročius eilinių sveikatos patikrinimų metu ar tada, kai sudėtinga rasti prastos savijautos nusiskundimų priežastis – įvairūs neaiškios kilmės negalavimai gali turėti sąsąją su probleminiu interneto naudojimo aspektais. Į veiklą internete tikslus, trukmę, fizinis su pertekliniu interneto naudojimu susijusius negalavimus svarbu dė-

mesį atkreipti ir psichikos sveikatos specialistams.

Moksliniai tyrimai rodo, kad kone kas dešimtas žmogus pasaulyje gali susidurti su probleminiu interneto naudojimu. „Tai rimta psichinės sveikatos problema visame pasaulyje, – sako dr. Julius Burkauskas, LSMU Neuromokslų instituto klininis psichologas, Skaitmeninės etikos centro ekspertas. – Problemą didina tai, kad skaudžių pasekmių paprastai randasi ne tik paties PIN patiriančio asmens gyvenimui, bet ir jo šeimai bei aplinkiniams. Todėl specialistams itin svarbu padėti geriau atpažinti ir vertinti probleminio interneto naudojimo požymius bei sukaupti žinių, kaip teikti pagalbą.“

Šeimos gydytojams ir psichikos sveikatos specialistams parengta medžiaga pasiekiamą vaizdo ir teksto formata. RPLC vadovas E. Subata atkreipė dėmesį, kad elgesio priklausomybių turintys asmenys pagalbos gali kreiptis į RPLC filialų ambulatorinius skyrius.

Medžiagą RPLC užsakymu parengė Skaitmeninės etikos centras. Turinio autoriai – prof. dr. Vesta Steiblienė, gydytoja psichiatrė, biomedicinos mokslų daktarė, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Psichiatrijos klinikos profesorė; prof. dr. Roma Jusienė, klinikinė psichologė psichoterapeutė, Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto Psi-

Probleminių interneto naudojimas tampa tada, kai veikla internete pasireiškia kaip nevaldomas įprotis, trikdančias svarbias asmens gyvenimo sritis.

chologijos instituto direktorė; dr. Julius Burkauskas, klininis psichologas psichoterapeutas, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Neuromokslų instituto vyresnysis mokslo darbuotojas.

Kauno klinikų medikai atliko gyvybę gelbstinčią procedūrą

Kauno klinikų pacientas Jonas, prisimindamas pirmuosius ligos simptomus, pirmiausia įvardija ūmų skausmą valgant. „Kasdien jaučiau vis stipresnį skausmą po šonkauliais ties saulės rezginiu, – pasakoja vyras. – Kai nebegalėjau visiškai valgyti, supratau, kad taip neturėtų būti, todėl kreipiausi į gydytojus.“

Pavojinga liga

Kauno klinikose, įtarus žarnų nekrozę, diagnozei patikslinti budėjimo metu pilvo chirurgai pacientui skubiai atliko diagnostinę operaciją. Kaip teigia doc. Linas Velička, Kauno klinikų Širdies, krūtinės ir kraujagyslių klinikos Kraujagyslių chirurgijos skyriaus vadovas, esant žarnyno nekrozei, kito būdo patvirtinti diagnozę nėra, tik chirurginė intervencija. Jonui diagnozuota lėtinė žarnyno išemija. „Pasaito arterijų ir pilvino kamieno susiaurėjimas nustatomas 6–29 proc. pacientų, o amžius – vienas iš pagrindinių rizikos veiksnių. Lėtinė žarnyno išemija – pavojinga liga. Uždelsus ir atvykus į gydymo įstaigą, jau esant žarnų nekrozei, mirtingumas gali siekti

net iki 90 proc.“, – pasakoja doc. L. Velička.

Siekiant atkurti sutrikusią žarnyno kraujotaką, pirmo pasirinkimo gydymas – pažeistų arterijų kraujotakos atkūrimas minimaliai invaziu rentgeno intervenciniu būdu, tačiau jos pacientui nebuvo galima atlikti dėl labai stipriai aterosklerozės plokštelių pažeistos aortos. Nuspręsta pacientui atlikti operaciją ir implantuoti dirbtinę kraujagyslę. Kadangi Jono būklė buvo sunki, o dėl kraujotakos nepraeinamumo sutriko žarnyno barjeras, procedūros teko laukti apie tris savaites. „Sutrikus žarnyno barjerui, žarnyne esančios bakterijos patenka už jo ribų, sureagavo paciento uždegiminiai rodikliai, – teigia doc. L. Velička. – Iš pradžių taikėme gydymą antibiotikais,

■ Doc. Linas Velička.

kad uždegiminiai rodikliai sumažėtų, o tada jau galėjome atlikti kraujotakos atkūrimo operaciją.“

Operacija pavyko sklandžiai

Atliekant operaciją, Kauno klinikų medikai susidūrė su keliais iššūkiais – maksimaliai sumažinti dirbtinės kraujagyslės infekavimo si pavojų, nes ja bus atlikta kraujo apylanka ir atkurti kraujotaką iš karto dviejuose arteriniuose baseinuose – pilvino kamieno ir viršutinės

pasaito arterijos. Šalia techninio operacijos sudėtingumo, Jonui buvo diagnozuota kelių vainikinių arterijų liga, kuri didino infarkto riziką operacijos metu. „Džiaugiamės, kad operacija pavyko sklandžiai. Jos metu atkurta žarnyną ir kepenis maitinančios kraujagyslės kraujotaka, – sako docentas. – Šiuo metu pacientas jaučiasi gerai, išvyko į namus ir ruošiasi į sanatoriją.“

Grįžęs į namus, Jonas džiaugiasi sustiprėjusia sveikata. „Galiu valgyti, nebeskauda, todėl nereikia vartoti

skausmą malšinamų vaistų, – šypsosi vyras. – Noriu padėkoti visam Kauno klinikų personalui – gydytojams, gydytojams rezidentams, slaugytojams, pagalbiniais darbuotojams, už išsaugotą mano sveikatą.“

Gydytojai primena, kad pajutus pirmuosius lėtinės žarnyno išemijos simptomus – ūmų skausmą valgant ar pavalgius, nedelsti ir atvykti gydytojo apžiūrai. Tik laiku diagnozavus ligą, galima išgelbėti paciento gyvybę ir išvengti skaudžių ligos pasekmių.

Kauno klinikų inf.

Ūmus pilvo skausmas ir pūslėmis nusėta oda – retos ligos grupės simptomai?

Įprastai, pajutę pilvo skausmus ar pastebėję ant plaštakų odos pūslės, nepagalvojame, kad tai gali būti retos ligos simptomai. Tačiau reta lėtinė, genetinė liga porfirija, atsirandanti dėl vieno iš aštuonių hemosintezės kelio fermentų pakitimų ir lemianti porfirinų, svarbiausių daugelio organizmo junginių struktūrinių elementų, kaupimąsi organizme, gali pažeisti virškinamąjį traktą, nervų sistemą ar odą ir sukelti tokius simptomus.

Klasifikuojama pagal jos klinikinius pasireiškimus

Doc. Vitalija Petrenkienė, Kauno klinikų Retų virškinimo sistemos ir kepenų ligų centro vadovė, sako, kad porfirija klasifikuojama pagal jos klinikinius pasireiškimus – ūminę ir odos porfiriją. „Ūminė intermituojanti porfirija (ŪIP) – dažniausia ir sunkiausia ūminės porfirijos forma, pasireiškianti 20–40 metų amžiuje, – teigia doc. V. Petrenkienė. – Pacientus kankina ūmių atakų simptomai, kurie gali sukelti lėtinį skausmą, nerimą, depresiją, miego sutrikimus ir įvairius kitus psichikos sutrikimus.“

Dažniausias simptomas, varginantis net 85–95 proc. ŪIP sergančius pacientus – nepakeliamas skausmo, didelio intensyvumo, blogai lokalizuotas bei sunkiai numalšinamas analgetikais pilvo skausmas. „Ūminių porfirinių priepuolių skausmas gali trukti nuo kelių valandų iki kelių dienų. Taip pat gali būti šlapimo spalvos pakitimai (rausvas šlapimas)“, – apie simptomus pasakoja docentė. Priepuolius gali išprovokuoti tam tikri vaistai, moterims – ciklo metas po ovuliacijos, badavimas, mažai kalorijų ir angliavandenių turinčios dietos, alkoholis, rūkymas, stresas ir infekcijos.

Daugumai pacientų, kuriems pasireiškia vidutinio sunkumo ar sunkūs priepuoliai ir jų

nejmanoma suvaldyti analgetikais, reikalinga hospitalizacija. „Nestiprus skausmas, kuris nėra lydymas vėmimo, traukulių, gydomas gliukoze. Efektyviausia terapija, ypač sunkiems ūmiems priepuoliams gydyti – intraveninė hemoterapija, kuri turi būti atliekama nedelsiant ir skiriama kelias dienas“, – sako doc. V. Petrenkienė.

Kita, dažniausiai dermatologijoje diagnozuojama porfirijos rūšis, pasireiškianti 30–40 metų amžiuje – vėlyvoji odos porfirija (VOP). „VOP gali sukelti hepatitas C, II tipo cukrinis diabetas, AIDS. Dėl kepenų fermentų pakitimų organizme pradeda kauptis saulės šviesai jautrios medžiagos“, – kalba doc. Vesta Kučinskienė, Kauno klinikų Retų odos ligų centro vadovė.

VOP pasireiškia pūslėmis ant odos, kurios dažniausiai pažeidžia atviras saulei kūno vietas – veidą, kaklą, plaštakų paviršių. „Nuo menkų prisilietimų atsiranda kraujosruvos ir serozinio skysčio ar kraujo pripildytos pūslės, kurios greitai plyšta. Taip pat gali ypač padidėti plaukuotumas smilkiniuose ar skruostuose“, – aiškina doc. V. Kučinskienė.

Ligos simptomai – nespecifiniai

Pacientai, sergantys VOP, privalo vengti tiesioginių saulės spindulių, apsaugoti odą nuo ultravioletinių A ir B spindulių priemonė-

Kauno klinikų nuotr.

mis, turinčiomis cinko ir titano oksidų, vengti alkoholio, estrogenų, geležies preparatų, vartoti paskirtus vaistus. „Viena iš gydymo galimybių – felbotomija. Tai procedūra, atliekama kas savaitę ar dvi, o jos metu pašalinama 250–500 ml kraujo. Procedūra tęsiama tol, kol sumažėja hemoglobinas ar geležis, poveikis pastebimas po 3–6 mėnesių“, – pasakoja Retų odos ligų centro vadovė.

Daliai pacientų pasireiškia abi porfirijos formos, t. y., jie patiria tiek ūmių atakų, tiek odos pažeidimus. Odos pažeidimas ir ūmi ataka būdingi maždaug pusei pacientų, sergančių ŪIP. Abi ligos formos nustatomos atlikus šlapimo ar išmatų tyrimus. „ŪIP diagnostiką

apsunkina tai, kad ligos simptomai – nespecifiniai. Pilvo skausmo priežasčių daug, todėl liga dažnai sunkiai diagnozuojama“, – priduria Retų virškinimo sistemos ir kepenų ligų centro vadovė.

Balandžio 10–16 dienomis yra minima porfirijos supratimo savaitė, kurios metu siekiama didinti žinomumą apie retą genetinę ligą. Naujausi populiacijos genetiniai tyrimai parodė, kad maždaug 1 iš 2 tūkst. gyventojų paveldi ligą, sukeliančią (patogeninę) HMBS geno mutaciją. Tai rodo, kad tik 1 proc. tų, kurie paveldi patogeninę mutaciją, kada nors patirs porfirijos simptomus.

Kauno klinikų inf.

Ką svarbu žinoti apie lėtinę obstrukcinę plaučių ligą?

Lėtine obstrukcine plaučių liga (LOPL) serga apie 384 mln. žmonių visame pasaulyje ir tai yra trečia pagrindinė mirties priežastis, sudaranti net apie 3 mln. mirčių per metus. Vien Lietuvoje yra per 28 tūkst. sergančių LOPL, iš kurių kasmet apie 1 tūkst. miršta dėl šios ligos komplikacijų. Prof. Kęstutis Malakauskas, Kauno klinikų Pulmonologijos klinikos gydytojas pulmonologas, teigia, kad nors LOPL nėra pagydoma, tačiau laiku ją diagnozavus galima sulėtinti ligos progresavimą ir užtikrinti pacientams visavertį gyvenimą.

■ Kauno klinikų Pulmonologijos klinikos gydytojas pulmonologas prof. Kęstutis Malakauskas.

■ Kauno klinikų Šeimos medicinos klinikos šeimos gydytoja dr. Asta Aukštakalnienė.

■ Kauno klinikų Šeimos medicinos klinikos vyresnioji slaugytoja-slaugos administratorė Vitalija Neverauskė.

Vienas pavojingiausių rizikos veiksnių – rūkymas

Vienas iš pavojingiausių rizikos veiksnių, galintis sukelti LOPL – rūkymas. Pradėjus varginti lėtiniam kosuliui, skrepliavimui, atsiradus švokštimui ir dusuliui, reikėtų vykti pas gydytoją pasitikrinti. „Dėmesį vertėtų atkreipti ypač tada, kai pacientui daugiau nei 40 metų, o rūko nuo jaunystės. Taip pat dirbant kvėpavimo sistemai kenksmingomis sąlygomis, pavyzdžiui, apdorojant medieną, grūdus, augalų atliekas, turint sąlytį su anglies ir geležies dulkėmis, automobilių kuro degimo produktais“, – pabrėžia prof. K. Malakauskas.

Dr. Asta Aukštakalnienė, Kauno klinikų Šeimos medicinos klinikos šeimos gydytoja, antrina, kad LOPL gali sirgti visi rūkantys žmonės, nepriklausomai nuo to, kiek laiko jau turi šį žalingą įprotį. „Dažniausia liga pasireiškia ilgu kosuliu, kai

prireikia net 10–15 minučių išsikvėpti, – simptomus detalizuoja šeimos gydytoja. – Progresuojant ligai, dėl kvėpavimo takų ir plaučių parenchimos pažeidimo, gali atsirasti nuolatinis dusulys, kuris ypač riboja sergančio fizinį aktyvumą.“

Progresuojanti liga

LOPL – progresuojanti liga, kuri sukelia plaučių ventilacijos ir dujų apykaitos sutrikimus. Jai būdingi paūmėjimai, kai pacientui per kelias dienas ar savaites pasunkėja dusulys arba kosulys. „Paūmėjimai dažnai siejami su padidėjusiu vietiniu arba sisteminiu uždegimu ir susiję su didesne mirties rizika“, – aiškina prof. K. Malakauskas.

„LOPL gydymas yra ilgalaikis ir nepertraukiamas, – pažymi profesorius. – Pagrindinis šios klatingos ligos gydymo tikslas – sumažinti paūmėjimų rizikas, gerinti pacientų

fizinį pajėgumą ir tokiu būdu stabdyti ligos progresavimą.“

Svarbus tyrimas ankstyvai lėtinės obstrukcinės plaučių ligos diagnostikai – spirometrija. Atlikus spirometriją, galima įvertinti, ar pacientas serga LOPL. Vitalija Neverauskė, Kauno klinikų Šeimos medicinos klinikos vyresnioji slaugytoja-slaugos administratorė, pacientams primena, kad Kauno klinikose yra atliekami spirometrijos tyrimai. Svarbu paminėti, kad pacientas įvardytų jaučiamus simptomus šeimos gydytojui, kuris gali paskirti spirometrijos tyrimus.

Siekiant atkreipti dėmesį į LOPL, jos prevenciją ir gydymą, ant Kauno klinikų Šeimos medicinos klinikos įėjimo laiptų nugulė užrašai apie šią ligą. Šiais tekstais, siekiama priminti, kad LOPL gali būti sunku atpažinti, todėl pacientai raginami nedelsti ir pastebėjus pirmuosius jos simptomus, kreiptis į gydytoją.

Nuotrauka – Shutterstock ID 163051682

Tarptautinė gastroenterologų konferencija

1»

Prof. Jurgita Skiecevičienė

LSMU profesorė, LMA Jaunosios akademijos narė

Prof. Johannes Espolin Rok-sund Hov (Norvegija) perskaitė pranešimą apie retos kepenų ligos – pirminio sklerozuojančio cholangito – diagnostiką ir gydymo galimybes. Apie tai, kokias galimybes Lietuvai atveria Europos retų kepenų ligų tinklas, kurio tikruoju nariu 2022 m. tapo LSMU Gastroenterologijos klinika, pristatė akad. Limas Kupčinskas. Prof. Espenas Melumas (Norvegija) pasidalijo Šiaurės šalių kepenų transplantacijos tinklo patirtimi ir pakvietė Lietuvą įstoti į šią organizaciją. Doc. Dalius Petrauskas pristatė įdomų klinikinį atvejį apie kepenų transplantaciją Lietuvos kariuomenės tarnautojui iš Afganistano. Prof. Antonio Galante (Šveicarija) kalbėjo apie naujas alkoholinio hepatito gydymo galimybes. Du pranešimai buvo skirti mikrobiotos tyrimams – dr. Elin Org (Estija) perskaitė paskaitą „Mikrobiotos ir žmogaus orga-

■ Pranešimą skaito prof. G. Kiudelis (Lietuva).

■ Norvegijos, Šveicarijos, Estijos ir LSMU mokslininkai po projekto eigos aptarimo.

R. Balnionytės nuotr.

nizmo sąveika – kokias galimybes atveria nauji tyrimo metodai“, LMA JA alumnas prof. Juozas Kupčinskas – apie mikrobiotos transplantacijos ateities perspektyvas. Prof. Laimas Virginijus Jonaitis aptarė naujus uždegiminių žarnų ligų gydymo metodus. Prof. G. Kiude-

lio pranešimas buvo skirtas mokslo istorijai – „Gastroenterologijos ir hepatologijos mokslas ir klinikinė praktika nepriklausomoje Lietuvoje (1990–2023)“. Konferencijos baigiamojoje dalyje LSMU rektorius akad. R. Benetis, Kauno klinikų generalinis direktorius prof. R. Jurke-

vičius, LMA viceprezidentas akad. Z. Dabkevičius, Lietuvos gastroenterologų draugijos prezidentė doc. G. Denapienė (VU) pasveikino akad. L. Kupčinską su 70 metų jubiliejumi.

Tarptautinės konferencijos lektoriai taip pat yra Norvegijos–Baltijos šalių mokslininkų projekto „Žarny-

no-kraujo-kepenų ašis: cirkuliuojantis mikrobiomas kaip neinvazinis uždegiminių žarnyno ligų ir pirminio sklerozuojančio cholangito žymuo“ dalyviai, todėl kovo 31 d. jie LSMU surengė mokslinį seminarą bei aptarė šio projekto, finansuojamo Norvegijos fondų, eigą.

LSMU studentai dalyvavo tarptautiniame jaunimo festivalyje

Balandžio 5–11 d. Italijos pietuose, Palmio kurortiniame miestelyje (Kalabrija), vyko kasmetis, jau 46-asis tarptautinis jaunimo festivalis (IJF). Šiųmečio festivalio tema – „Jaunimo organizacijų įveiklinimas ir jų bendradarbiavimas“.

Aida Čizikaitė

LSMU MF Kalbų ir edukacijos katedra

Renginyje dalyvavo jaunimas iš Europos ir kitų kontinentų (JAV, Brazilijos, Kolumbijos, Kubos, Indonezijos, Portugalijos, Ispanijos, Italijos, Vokietijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Belgijos, Nyderlandų, Slovakijos, Čekijos ir Lietuvos). Lietuvai atstovavo LSMU Medicinos akademijos Medicinos fakulteto I–III kurso 7 studentų grupelė ir Kalbų ir edukacijos katedros dėstytoja, viena bendros jungtinės LSMU ir KTU Medicinos fizikos programos II kurso magistrantė.

Lietuvos jaunimas turėjo galimybę dalytis patirtimi ir tobulintis su bendraamžiais iš įvairių šalių, kelių kontinentų. Pirmiausia, žinoma, susipažinimo vakaras. Kad nešvaistytume brangaus laiko, kiekvienam pristatytas pradedo darbas grupelėse – teko atlikti organizatorių parengtas užduotis, kad geriau pažintume vieni kitus, išmoktume kartu dirbti, supaprastinti vienas kitą. Vėliau – išsamesnis pristatymas ir naujos užduotys,

susijusios su renginio tema. Pirmas vakaras užsitęsė ilgokai, nors ir buvome pavargę po kelionės.

Programa buvo labai intensyvi – paskaitos, seminarai, mokymai, darbo grupės, projektų rengimas, dvi išvykos susipažinti su vietos ir regiono jaunimo organizacijomis. Mokėmės bendravimo su žurnalistais subtilių, projektų rengimo paslapčių, valdymo ir pardavimo technikų taikymo jaunimo organizacijų veikloje, keitimės žiniomis, nuomonėmis, išmokome daug naudingų dalykų.

LSMU atstovai skaitė kelias paskaitas, pristatė Lietuvos jaunimo organizacijų, kuriose dalyvauja, veiklą, populiarino savo universitetą. Atsirado naujų kontaktų, iš kurių galbūt išaugs tarptautinio bendradarbiavimo perspektyvos.

Festivalio rengėjai supažindino su Italijos ir Kalabrijos įdomybėmis, surengė trumpą italų kalbos kursą, viktoriną apie Italiją (pagrindinis prizas – velykinė „Colomba“). Velykų laikotarpis paskatino diskusiją apie šios šventės papročius įvairiose šalyse.

Vyko ir kultūrinė programa. Turėjome galimybę pasiklausyti vietinės jaunimo grupės atliekamos muzikos, pasimokyti šokių. Žaidėme „Monopolio“ pagrindu sukurtą orientacinį žaidimą, statėme spektaklį, dainavome karaokę. Taigi visi vakarai užsitęsė.

Norintiems ilgiau padirbėti prie skirtų užduočių ilgai veikė „arbatinė“ – tylos zona, skirta susikaupiti, ramiems pokalbiams.

Įdomiausias buvo Tarptautinis vakaras – koncertas pristatant savo šalies tautinę kultūrą ir vakaronė su tradiciniais patiekalais. Lietuvos pristatymas buvo pripažintas gražiausiu ir išradingiausiu. Lietuvos jaunimas mokė naujus draugus žaisti liaudiškus žaidimus, dainavo sutartines. Didžiausio susidomėjimo sulaukė tradicinis lietuviškas desertas – švieži agurkai su medumi. Iš pradžių nedrįsę, vėliau vis tik para-

gavę, dalyviai gyrė ir kitiems rekomendavo.

Festivalis vyko vos už poros šimtų metrų nuo Tirėnų jūros pakrantės, tačiau pasimėgauti saule ir paplūdimiu nepavyko. Ne tik todėl, kad staiga atvėso ir orai buvo tokie pat kaip Lietuvoje – renginys buvo labai įdomus, daug naudingų veiklų, patrauklių asmenybių, užburiančių akimirų. Tik kartą atėjome pažūrėti saulėlydžio už jūroje stūksančio vulkano ir, baigiantis renginiui, su vėliavomis sugūžėjome pasidaryti bendrą nuotrauką.

Renginį savo vizitu pagerbė Palmio meras Giuseppe Ranuccio ir savivaldybės administracijos atstovai. Jie sveikino dalyvius, domėjosi jaunimo atstovaujamosiomis organizacijomis, kvietė išnaudoti galimybę bendradarbiauti įvairiose srityse.

Tarptautinis ir tarpkultūrinis bendradarbiavimas ypač naudingas gydytojo darbe, nes pagalbą esant ekstremaliai situacijai galbūt teks teikti visur, visada, visiems. Tada reikės išlikti profesionaliems, supratingiems, tolerantiškiems, sumaniems. Todėl LSMU studentams tokie renginiai – papildomų kompetencijų ir praktikos galimybė.

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS:

- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 2,0 et. (2 ×1,0 et.) Akušerijos ir ginekologijos klinikoje (darbo užmokestis nuo 1419,46 Eur iki 1706,85 Eur už 1,0 et. Darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.
- Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, pažymą iš „Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiskųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2023-05-02**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Akušerio** 8,0 et. (8 × 1,0 et.) Akušerijos ir ginekologijos klinikoje (darbo užmokestis nuo 1478,61 Eur iki 1775,68 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta akušerio profesinė kvalifikacija ir galiojanti akušerio licencija.
- Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, pažymą iš „Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiskųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2023-05-02**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Vyriausiojo finansininko pavaduotojo** 1,0 et. Apskaitos ir biudžeto tarnyboje Kauno klinikose (darbo užmokestis nuo 3777,14 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai: aukštasis išsilavinimas finansų, buhalterinės apskaitos ar ekonomikos srityje, ne trumpesnė kaip 1 metų praktinio vyriausiojo finansininko, vyriausiojo buhalterio, vyriausiojo finansininko pavaduotojo ar vyriausiojo buhalterio pavaduotojo darbo patirtis. Darbuotojas privalo žinoti Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius

- buhalterinę apskaitą, mokesčių apskaičiavimą, apskaitos dokumentų rengimo, finansinių ataskaitų sudarymo tvarką, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, vadybos pagrindus. Turėti buhalterinės apskaitos, administravimo žinių ir būti susipažinęs su turto inventORIZAVIMO, dokumentų archyvacijos tvarkomis, projektų planavimo ir valdymo principais.
- Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas, viešųjų ir privačiųjų interesų deklaraciją pateikti Kauno klinikų Žmogiskųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2023-05-02**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Bendrosios praktikos slaugytojo** 0,25 et. (1 × 0,25 et.) Gastroenterologijos klinikoje bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1478,61 Eur iki 1775,68 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.
- Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiskųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2023-05-02**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.
- **Biomedicinos technologo** 0,25 et. (1 × 0,25 et.) Gastroenterologijos klinikoje bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1395,81 Eur iki 1679,32 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).
- Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta asmens sveikatos priežiūros specialisto su biomedicinos technologo profesine kvalifikacija ir galiojantis biomedicinos technologo licencija.
- Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, rekomendacijas pateikti Kauno klinikų Žmogiskųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2023-05-02**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326773, Eivenių g. 2, Kaunas.
- Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius,
Generalinis direktorius
- Pastaba.**
1. Studijų **vidurkis** turi būti **ne mažesnis kaip 8 balai**.
2. Stipendija neskiriama studentams, kuriems 2022/2023 m. m. jau buvo paskirta stipendija iš kitų rėmimo fondų.
- Pateikiami dokumentai turi būti **sudėti į vieną dokumentą**, išsaugotą **PDF formatu**, kurio pavadinime nurodytas Vardas, Pavardė, studijų kursas (skaičiumi).
- Dokumentus prašome siųsti el. paštais info@lsmusa.lt ir socialinis.komitetas@lsmusa.lt.
- Negavus atsakymo per 36 val., jog dokumentai yra gauti, skambinti telefonu +370 618 80014 arba rašyti į LSMU SA Facebook paskyrą <https://www.facebook.com/LSMUSA/?ref=bookmarks>.
- Jei kiltų klausimų dėl dokumentų rengimo, prašome kreiptis į LSMU SA administratorę el. paštu info@lsmusa.lt, telefonu +370 618 80014 arba +370 621 77028.
- Vardinį stipendijų skyrimo komisijos (toliau – Komisija) posėdis vyks **2023 m. gegužės 10 d. nuo 15 val.** nuotoliniu būdu per *MS Teams* platformą.
- Prašymus pateikusių studentų **dalyvavimas Komisijos posėdyje yra būtinas**.
- Apie paskirtą pokalbį laiką prašymus dalyvauti vardinį stipendijų konkurse pateikę studentai bus informuoti el. paštu.
- Prof. Kęstutis Petrikonis, Prorektorius studijoms,
Vardinį stipendijų skyrimo komisijos pirmininkas

Nuoširdžiai užjaučiame gyd. **Raimondą Piškinienę** ir jos artimuosius mirus mylimai Mamai.
Akių ligų klinikos kolektyvas

DISERTACIJOS GYNIMAS

- Gegužės 22 d. 10 val.** Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Visuomenės sveikatos fakulteto 110 auditorijoje (Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas), viešajame Visuomenės sveikatos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Mildos Kukulskienės** daktaro disertacija **„Prenatalinės netekties psichosocialinių procesų modelio plėtotė: moterų persileidimo patirtys, įveika ir pagalbos poreikiai“** (medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Mokslinė vadovė** – prof. dr. Nida Žemaitienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Visuomenės sveikatos mokslo krypties taryba:**
- Pirmininkė** – prof. dr. Skirmantė Sauliūnė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Nariai:**
- prof. dr. Lina Jaruševičienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004);
doc. dr. Eglė Drejerienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);
doc. dr. Neringa Grigutytė (Vilniaus universitetas, socialiniai mokslai, psichologija – S 006);
prof. dr. Domantas Jasilionis (Makso Planko demografinių tyrimų institutas (Vokietija), medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>
Mokslo centras
- Gegužės 26 d. 12 val.** Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Neurologijos klinikos 4056 auditorijoje (Eivenių g. 2, LT-50161 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Gintarės Žemgulytės** daktaro disertacija **„Metformino ir imeglimino neuroprotekcinį savybių tyrimas taikant židininės galvos smegenų išemijos modelį“** (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).
- Mokslinė vadovė** – prof. habil. dr. Daiva Rastenyte (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).
- Konsultantės** – prof. dr. Vilmantė Borutaitė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biochemija – N 004).
- Medicinos mokslo krypties taryba:**
- Pirmininkė** – prof. dr. Brigita Šitkauskienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).
- Nariai:**
- prof. dr. Renata Balnytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);
prof. dr. Rasa Banienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);
prof. dr. Saulius Šatkauskas (Vytauto Didžiojo universitetas, gamtos mokslai, biofizika – N 011);
prof. dr. Diego Kaski (Londono universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).
- Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>
Mokslo centras
- Gegužės 30 d. 11 val.** Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kardiologijos instituto posėdžių salėje (Sukilėlių pr. 15, LT-50162 Kaunas), viešajame Visuomenės sveikatos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Vilmos Jasiukaitienės** daktaro disertacija **„Kompleksinis fizinio aktyvumo prognozės reikšmės širdies ir kraujagyslių ligų rizikai vertinimas: Kauno miesto gyventojų ilgalaikių kohortinių tyrimų duomenys“** (medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Mokslinė vadovė** – prof. dr. Dalia Lukšienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Visuomenės sveikatos mokslo krypties taryba:**
- Pirmininkė** – prof. dr. Rima Kregždytė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Nariai:**
- prof. dr. Ida Liseckienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004);
prof. dr. Kristina Berškienė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, slauga – M 005);
prof. dr. Birutė Strukčinskienė (Klaipėdos universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004);
prof. dr. Domantas Jasilionis (Makso Planko demografinių tyrimų institutas (Vokietija), medicinos ir sveikatos mokslai, visuomenės sveikata – M 004).
- Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>
Mokslo centras

„ASU Translational Team Model”

by
prof. Deborah Williams (USA)
doc. Raminta Daniulaitytė (USA)

24 APRIL 6 P.M.

Balandžio 24 d. 18.00 val.

SEMINAR ON ZOOM:
Seminaras vyks ZOOM
platformoje:

<https://bit.ly/3MEtLWd>

"Translational teams bring together researchers, clinical and community partners, industry innovators and students with different skills and perspectives <...> This approach helps to ensure that our research will have a positive impact on the people who need it most. Our translational teams help us create practical, real world solutions to improve people's daily lives in schools, workplaces, homes, hospitals, clinics and our communities overall. "
(Arizona State University)

Gerbiami kolegos,
**profesorė dr. Deborah Williams ir
docentė dr. Raminta Daniulaitytė**
iš Arizonos valstijos universiteto (JAV) ves
seminarą "ASU Translational Team Model".
Bus pristatoma skirtingų sričių, bet bendrus
tikslus turinčių mokslininkų komandų
(angl. *translational teams*) idėja ir dalijamasi
tokių komandų veiklos patirtimi
Jungtinėse Amerikos Valstijose.

LITHUANIAN UNIVERSITY
OF HEALTH SCIENCES

DEPARTMENT OF
BIOETHICS

Tradicinis tautinio meno festivalis „PASODINOM AŽUOLĄ“

2023 m. balandžio 29 d. 14.00 val.
Kauno kultūros centras, Vytauto pr.79, Kaunas

FESTIVALIO PROGRAMA

Pasodinom ažuolą

Choreografija Juozo Gudavičiaus,
sceninė kompozicija K. Kondratavičiaus

Dzūkų kadrilis

Choreografija V. F. Beliajaus,
muzika aranžuota D. Kinderienės, šoka „Savingė“

Ežerūno fokstrotas

Choreografija J. Mikutavičienės, muzika lietuvių
liaudies, aranžuota G. Andrijausko, šoka „Ežerūnas“

Į kermošių

Choreografija V. Mačiulskio, muzika V. Virbicko,
šoka „Ažuolas“

Krikoniškių kadrilis

Choreografija ir muzika R. Tamučio, šoka „Suktinis“

Mainytinis

Choreografija T. Kalibataitės,
muzika V. Aleksandravičiaus, šoka „Savingė“

Kūmų šokis

Choreografija V. Mačiulskio, muzika E. Čiplio,
šoka „Ežerūnas“

Senamiesčio polka

Choreografija V. Mačiulskio, muzika S. Liupkevičiaus,
šoka „Ažuolas“

Varkijietis

Choreografija R. Tamučio, muzika A. Balčiūno,
šoka „Suktinis“

Apsukinis

Choreografija – S. Vaitkevičiaus,
muzika lietuvių liaudies, šoka „Savingė“

Jonpolkis

Choreografija V. Buterlevičiaus, muzika V. Juozapaičio,
šoka „Ežerūnas“

Rusnietis

Choreografija J. Lingio, muzika V. Juozapaičio,
šoka „Ažuolas“

Šeiris

Choreografija V. Buterlevičiaus, muzika V. Juozapaičio,
šoka „Suktinis“

Verstinutė

Choreografija K. Kondratavičiaus, muzika S. Miltenio,
šoka LSMU „Ave Vita“ vidutinio amžiaus šokėjai

Po rasas

Choreografija L. Kisielienės, muzika V. Juozapaičio,
šoka LSMU „Ave Vita“ šokėjai

Gegužinės valsas

Choreografija K. Kondratavičiaus, muzika J. Petrausko,
šoka LSMU „Ave Vita“ vidutinio amžiaus šokėjai

Žalias gojus birštvinėlis

Lietuvių liaudies daina aranžuota Rasos Kazakevičienės
ir Gintaro Vilčiausko

Miestelėnų polka

Choreografija V. Ūsovo, muzika A. Puodžiuko,
šoka LSMU „Ave Vita“ vidutinio amžiaus šokėjai

Susuktinė polka

Choreografija V. Buterlevičiaus, muzika G. Būtauto,
šoka LSMU „Ave Vita“ šokėjai

Ričardo siaustinis

Choreografija K. Kondratavičiaus,
muzika R. Monkevičiaus, šoka LSMU „Ave Vita“ vidutinio
amžiaus šokėjai

Laiminguo laiminguo

Choreografija V. Mačiulsko, muzika S. Petreikio,
šoka LSMU „Ave Vita“ šokėjai

Mandravonė

Choreografija K. Kondratavičiaus, muzika J. Petrausko,
šoka LSMU „Ave Vita“ vidutinio amžiaus šokėjai